

Socha sv. Jana Nepomuckého patnáct let po nevhodné úpravě

Socha sv. Jana Nepomuckého po restaurování a rekonstrukci původní barevnosti

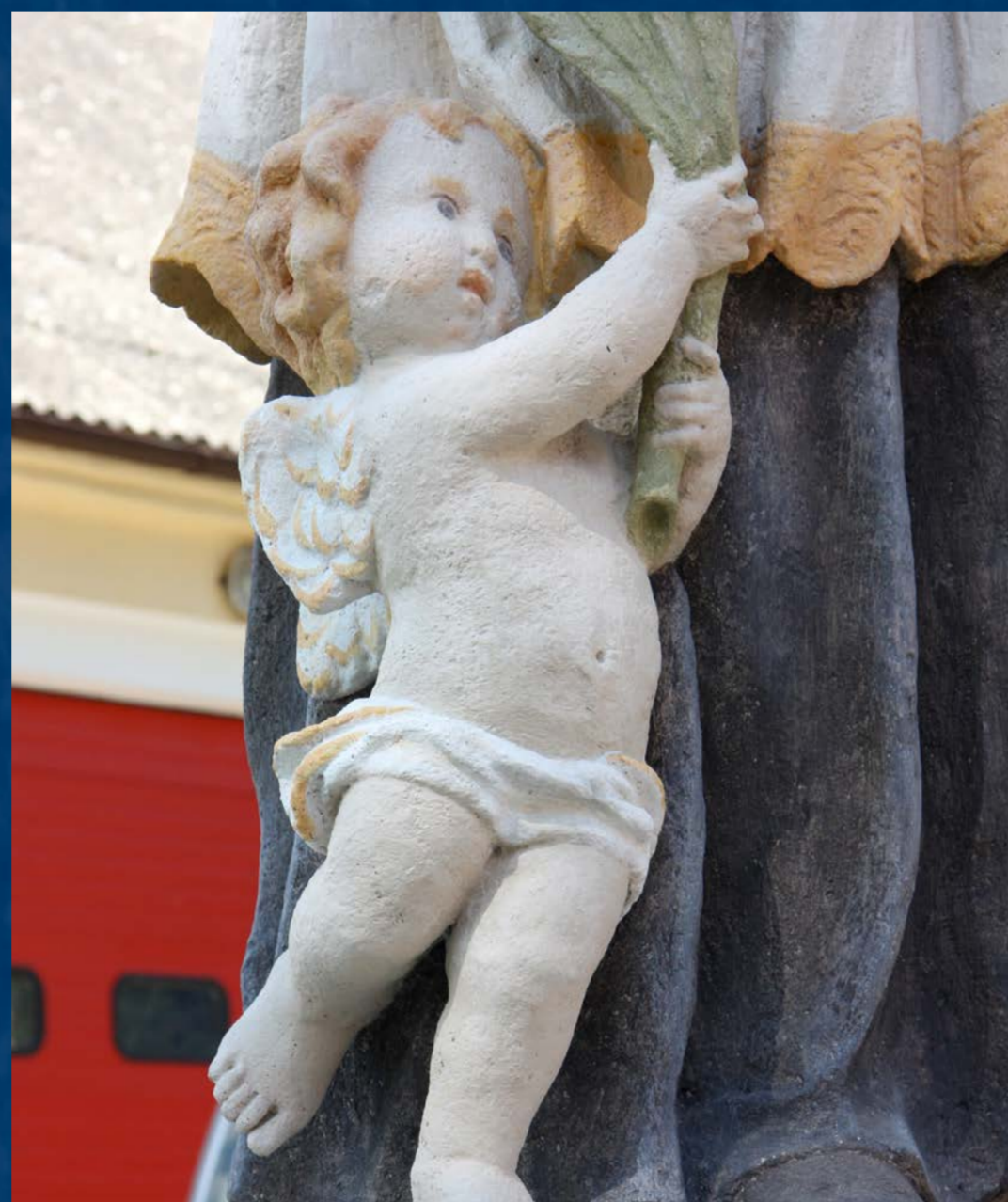
Socha sv. Jana Nepomuckého

*Budíškovice u Dačic (okres Jindřichův Hradec), vlastník: obec
 technika: kamenosochařské práce (žula a mušlový vápence),
 polychromie vápennými barvami
 návrh: anonymní sochař a malíř
 před 1723
 restaurování: Daniel Chadim, Zdeněk Kovářik a Jan Vojtěchovský, 2015*

Detail andílka před restaurováním

Detail andílka po restaurování

Poprsí sochy po restaurování a rekonstrukci barevnosti

Akantová rozvilina na soklu před restaurováním

Akantová rozvilina a alianční znak majitelů panství na soklu po restaurování

Barokní socha sv. Jana Nepomuckého byla vytesána ještě před svatořečením tohoto světce a dnes významně dotváří prostor před budišovickým zámekem. Sochu z mušlového vápence doprovázejí po stranách dva andělci. Stojí na kónicky tvarovaném žulovém soklu s reliéfní akantovou výzdobou na bocích a aliančním znakem majitelů panství – Anny Kateřiny rozené z Lindenspirnu († 1723) a jejího druhého manžela hraběte Františka Viléma ze Schellardu. Kolem sochařského díla stojí po obvodu kamenná balustráda složená z kuželek. Světec je oděn v obvyklém kanovníckém oděvu, s biretem a mozetou, stojí lehce natočen k pravému boku, pravou rukou tiskne k hrudi krucifix, levou rukou shora přidržuje rozevřenou knihu s tesaným latinským textem, kterou podpírá anděl. U pravé světcovy nohy stojí druhý anděl s lukovitě vypjatým tělem, drží palmetu jako odznak mučednictví.

Balustrádu okolo sochy poškodil v prosinci 1997 náraz auta. V dubnu roku 1999 bylo kamenné zábradlí i povrch sochy natřen – bez vědomí zástupců památkové péče – bílým cementovým nátěrem. Svatozář byla novodobým a řemeslně nepřilíš zdařilým doplňkem, zadní stranu balustrády se podařilo jen provizorně vyzdít z cihel a kamene. Před restaurováním byl povrch sochy i zábradlí znečištěný, pokrytý drobnými řasami a lišejníky. Cementová krusta způsobovala zasolení a rozpad historického jádra figury světce.

Po náročném a zdlouhavém odstraňování novodobé krusty se podařilo odhalit původní povrch sochy, který byl v místě drobných poškození doplněn a hloubkově zpevněn. Po očištění došlo k nálezů zbytků barevných vrstev, které dovolily rekonstrukci původní polychromie sochy a na základě archivního průzkumu i doplnění barevnosti aliančních erbů. Při restaurování byly též vytesány kopie chybějících kamenných prvků ohradní balustrády. Na závěr byl celý povrch sochařského díla opatřen vápenným nátěrem v odstínech zvolených na základě výsledků restaurátorského průzkumu. Výsledný stav je jedním z mála příkladů rekonstrukce dříve běžného barevného řešení povrchu sochařských děl, která jsou vinou puristických oprav, zvětvování a zanedbání údržby vnímána převážně jen v barvě použitého materiálu, což v naprosté většině případů nebylo původním záměrem.